

3 історії розвитку технічної творчості школярів на Дніпропетровщині

Історія розвитку технічної творчості на Дніпропетровщині своїм корінням сягає в тридцять років, коли у 1932 р. в м. Дніпропетровську було організовано обласну дитячу технічну та сільськогосподарську станцію (ДТС).

У червні 1934 року в м. Павлограді почала роботу ДТС.

Перші гуртки авіамодельні, автоводіїв, судно-, фото-, радіо-, агрогуртки (дослідництва та овочівництва).

Станції стали осередками підготовки інструкторів з учнів та вчителів для шкіл області.

У 1937 році ДТС м. Павлограда очолив Фурштейн Онисим Михайлович, який відпрацював на цій посаді 40 років і вклав вагомий внесок в розвиток технічної творчості школярів.

У 1939р. відкрита дитяча технічна та сільськогосподарська станція в м.Дніпродзержинську. Працюють гуртки: авіа, радіо, фото.

Успіхи гуртківців станцій були значними для того часу: почали щорічно проводитися різноманітні змагання та виставки дитячої творчості серед школярів області, кращі роботи експонувались на виставці досягнень народного господарства у м. Москві були відзначені Грамотами та медаллю ВДНГ.

Мирну, творчу спрямованість школярів перервала війна. Колишні юні техніки билися на фронтах Великої Вітчизняної. Здобуті у технічних гуртках знання допомагали бійцям швидко опанувувати військові спеціальності, керувати танками та літаками.

У повоєнні роки в технічну творчість повернулися працювати залюблені у свою справу, віддані дітям фахівці:

Клімов Євген Юхимович, колишній льотчик, керівник авіамодельного гуртка облСЮТ з 1944 по 1996 роки.

Фурштейн Онисим Михайлович, який працював керівником авіамодельного гуртка з 1934 по 1937 роки, а після війни очолював Павлоградську станцію юних техніків до 1975р.

Дубовий Євген Тимофійович, колишній морський офіцер, працював з повоєнних років керівником судномодельного та фотогуртків в СЮТ м. Павлограда.

Основним напрямком роботи була допомога в обладнанні шкільних кабінетів наочними посібниками, приладами.

Обласна станція юних техніків почала проводити щорічні конкурси "Юні техніки-школі".

Сільські школярі в той час проводили велику роботу по радіофікації колгоспів.

Школярами області виготовлено біля 20 тисяч приладів і навчальних посібників, приблизно 7 тисяч радіоприймачів.

Відновлюється в області і робота авіамодельних гуртків.

1946 рік - відкрито дитячу технічну та сільськогосподарську станцію в м. Нікополі. Працюють гуртки: радіо, авіа, фото.

1950 рік - відкрито ДТС в м. Марганці.

1952 рік - відбувся розподіл ДТС на станцію юних техніків та станцію юних натуралістів.

Першим директором Дніпропетровської облСЮТ був Крижановський.

Працювали гуртки:

- авіамодельний,
- автомодельний,

- мотоциклетний,
- фото,
- "умілі руки",
- корабельнобудівний,
- радіо,
- механічний,
- теплотехнічний.
- рукоділля.

Далі облСЮТ очолювали:

1953 - травень 1954 року — Бершадський

1954 -червень- 1955 — Гайдук

1956 рік — Клімов Євген Юхимовичі

1957-1970 рік - Коленець Олександр Костянтинович

1971-1978 рік - Коваль Віталій Федорович

З 1979 і донині – Волкова Людмила Василівна, енергійна та надзвичайно цілеспрямована людина. Багато зусиль докладає для збереження та зміцнення набутого, для розвитку пріоритетних напрямків технічної творчості.

В 1953 році юні техніки Дніпропетровщини брали участь у першому республіканському зльоті юних техніків та змаганнях з морського моделізму.

1954 – організована перша в облСЮТ постійно діюча виставка технічної творчості та заочні клуби з основних напрямків діяльності, а також почав функціонувати профільний піонерський табір "Юний технік", розташований в с. Орловщина Новомосковського району, який працює і донині.

Бурхливими темпами відкривалися станції юних техніків та КЮТ при промислових підприємствах в 60-х та 70-х роках:

1968 рік — почала працювати СЮТ в Дзержинському районі м. Кривого Рогу;

1969 рік — відкриті СЮТ в Жовтневому, Саксаганському районах м. Кривого Рогу, в Ленінському та Красногвардійському районах м. Дніпропетровська, в м. Жовті Води, в Петропавлівському районі; 1972 рік — в Тернівському районі м. Кривого Рогу;

1973-1984 роки — Стали діяти СЮТ в Томаківському, П'ятихатському, Васильківському районах, Жовтневому та Кіровському районах м. Дніпропетровська, мм. Синельникове та Орджонікідзе. Всього на кінець 80-х років в області налічувалось 27 станцій юних техніків та 30 клубів юних техніків.

Великим попитом користується авіамоделльний спорт.

Авіамоделльний спорт розвивається під егідою Міжнародної федерації аеронавтики — FAI. В 1935 році до неї була прийнята Україна.

Великим ентузіастом авіамоделізму на Дніпропетровщині був Клімов Євген Юхимович, який першим в Україні запустив кордову модель. З його гуртків вийшли імениті спортсмени-авіамоделісти, заслужені майстри спорту міжнародного класу Горбань Євген, Струков Валерій. За роки роботи керівником авіамоделльного гуртка

Клімов Є.Ю. виховав 16 майстрів спорту, 2 рекордсменів СРСР, 2 чемпіонів Європи і світу, 12 чемпіонів УРСР і 6 чемпіонів СРСР. Більше 200 його колишніх гуртківців пов'язали своє життя з авіацією. В їх лавах льотчик-випробувач А.П.Пронін, доктор технічних наук, професор Московського авіаційного інституту В.І.Брусов, кандидати технічних наук В.С.Юрко і О.І.Познанський. Нині на Дніпропетровщині працюють висококваліфіковані авіамоделісти, багаторазові чемпіони СРСР, УРСР, Європи і світу Дубінецький Л.О., Войтенко Т.І., Нежинський С.М., Лазаревич В.В., Струков В.І., Сун-Дун-Чан В.О., Садчиков М.Ф., Халік В.А., Серебряков М.В.

Бурхливий розвиток космонавтики в 60-70 роки сприяв розширенню мережі ракетно-космічних гуртків.

Першими керівниками ракетомодельних гуртків були Матвій Віктор Петрович, Пономаренко Віктор Іванович, Веремійчик Іван Маркович.

Їхні вихованці неодноразово ставали переможцями та призерами змагань різного рівня від обласних до міжнародних, а також Всесоюзного, а нині — Російського конкурсу "Космос".

40 років працював на ниві освіти керівник гуртка ракетно-космічного моделювання Олександр Іванович Чистиченко. Юні дослідники Межівського району під його керівництвом неодноразово брали участь у Міжнародних конкурсах "Мирний космос", олімпіадах, турнірах, присвячених питанням розвитку космонавтики, астрономії, авіації. Роботами юних захоплювались у Москві, Токіо, Парижі, Вашингтоні, Португалії, Японії.

Кращі роботи учнів обласного Центру НТТ та ІТУМ (керівник Бондаренко С.Г.), Межівського району (керівник Чистиченко О. Л.) здобули визнання не тільки в Україні, але і в країнах ближньою та далекою зарубіжжя (Росія, Білорусь, Узбекистан, Китай, Японія).